

Bedre styring på socialområdet: Udnyt digitaliseringens potentiale

I 2019 vil KL's projekt "Fælles Faglige Begreber" teste byggestenene til mere digitalt sammenhængende borgerforløb, bedre datakvalitet, og hvordan der bedst opnås viden om effekten af sociale indsatser for voksne. Gevinsterne er imidlertid betinget af, at kommunerne har en strategi for implementeringen, som kan finde sted fra 2020.

Hvilke sociale indsatser tilbyder kommunerne på det specialiserede voksenalområde, og gavner indsatserne borgerne? Det ved vi ikke nok om i dag. Der dokumenteres i rigt mål i kommunerne, men de data, der produceres, er ofte ikke tilstrækkeligt strukturerede til, at de kan anvendes i et lærings- og styringsperspektiv på tværs af kommuner og leverandører. Kommunerne har et behov for i højere grad at kunne dele og sammenligne data. Der er derfor gevinster at hente ved at systematisere og ensarte informationerne, så data bliver til at genfinde, genkende, genanvende.

Det er grundlæggende de udfordringer, som KL's projekt "Fælles Faglige Begreber" adresserer. Konkret skaber projektet rammerne for en mere digitaliseret og struktureret dokumentationspraksis for både myndighed og udfører. Data gøres mere overskuelige og søgbare, når vi anvender standardiserede fælleskommunale begreber for borgerens situation og de sociale indsatser. Og med mere valide data vil det være muligt at skabe overblik, indblik og viden på området. Bedre datakvalitet vil give kommunerne mulighed for indsigt i nøgletal og gennemsigtighed i sam-

NIELS OLE
FREDERIKSEN

Konsulent i KL's
Center for Social
og Sundhed

RASMUS LUMBYE

Konsulent i KL's
Center for Social
og Sundhed

menhængen mellem borgers situation, effekten af indsats og pris. Det vil give bedre betingelser for såvel politiske som ledelsesmæssige prioriteringer og styring. Det er det grundlæggende formål med "Fælles Faglige Begreber".

I den daglige praksis handler det om, at information, der spiller en nøglerolle i arbejdet med at skabe mest mulig værdi for borgeren, kan overleveres imellem kollegaer fra nær og fjern. Det gælder for eksempel, når man som kommune køber eller sælger pladser udenbys. Her er det vigtigt, at man er præcis i sin bestilling, og at modparten forstår og indfrier de forventninger, der er forbundet med bestillingen. Her kan systematiseret og veldefineret information være kilden til klar kommunikation. Og en klar gevinst for både borger og kommune.

Klar til næste skridt

Over de senere år har kommunerne allerede styrket kvaliteten og systematikken i den kommunale sagsbehandling. Med Voksenudredningsmetoden har kommunerne fået en systematiseret metode, som medvirker til høj faglighed fra udredning til opfølgning på de sociale indsatser. Så hvorfor er der nu be-

hov for endnu mere?

En undersøgelse i projektet viser, at Voksenudredningsmetoden i dag er udbredt som sagsbehandlingsmetode i 90 kommuner. Der er således et stort fælleskommunalt metodefællesskab. Men metoden understøtter ikke borgerens fulde rejse fra dialog og udredning i kommunen til levering af den sociale indsats hos udførende med-

FAKTA

I samarbejde med PA Consulting Group udarbejder projektet et business case værktøj, som kommunerne kan anvende til at estimere omkostninger og potentielle gevinster ved prioritering og implementering af et it-fagsystem, der understøtter Fælles Faglige Begreber. Formålet med business case-værktøjet er at sandsynliggøre og synliggøre de forventede lokale gevinster på baggrund af den viden og de data, der er til stede forud for den brede implementering. Værktøjet forventes at blive tilgængelig på projektets hjemmeside i årets 4. kvartal.

arbejdere og tilbage igen. På samme tid eksisterer der ikke en standard for udveksling af information og data mellem de mange forskellige aktørers it-fagsystemer.

Undersøgelsen viser også, at Voksenudredningsmetoden ikke er dybdeimplementeret i mange kommuner. Det medfører blandt andet, at der metodisk sker en dekopling mellem fastsatte mål i borgers handleplan og den faglige indsats og dokumentation på de sociale tilbud. Endelig viser undersøgelsen, at opfølgningen på borgernes sociale indsatser i mange sagsforløb enten ikke prioriteres eller sager ikke finder sted.

Konsekvensen er, at mange af de faglige medarbejdere savner bedre mulighed for koordinering omkring borgerens sociale indsatser. Det gør sig gældende for sociale tilbud på tværs i kommunen og i forhold til sociale tilbud i andre kommuner, i regioner eller tilbud drevet af private. Løser vi disse udfordringer, kan kommunerne få bedre forudsætninger for bedst mulige match mellem borgerens behov for hjælp og støtte og de sociale indsatser, der leveres. Med "Fælles Faglige Begreber" bliver det muligt at føre borgerens rejse gennem det sociale system helt igennem.

Foregrib implementeringen

"Fælles Faglige Begreber" udvikler byggestenene til, at digitalisering kan skabe større sammenhæng og viden om borgerens møde med det sociale område. For at det kan lykkes, har projektet en tæt dialog med it-fagsystemsleverandørerne på området om implementering af projektets leverancer i de respektive it-fagsystemer.

ERFARINGER FRA LIGNENDE PROJEKTER VISER, AT DET KRÆVER RIGTIG GOD PLANLÆGNING AT SIKRE EN SMIDIG IMPLEMENTERING. DET KRÆVER ET STORT FOKUS PÅ RESSOURCEBEHOV, OPKVALIFICERING OG FAGLIG FORANKRING, DA EN NY PRAKSIS FOR DOKUMENTATION OG SAMARBEJDE SKABER ET BEHOV FOR EN STØRRE KULTURFORANDRING.

Det er dog ikke nok i sig selv. For at gevinsterne i projektet kan realiseres kræver det imidlertid, at hver enkelt kommune har en strategi for implementering. Potentialerne afhænger af såvel politiske som ledelsesmæssige prioriteringer. Erfaringer fra lignende projekter viser, at det kræver rigtig god planlægning at sikre en smidig implementering. Det kræver et stort fokus på ressourcebehov, opkvalificering og faglig forankring, da en ny praksis for dokumentation og samarbejde skaber et behov for en større kulturforandring for medarbejderne både i myndighedsfunktionen og på de sociale tilbud. Undersøgelsen i kommunerne viser, at der er to helt centrale opgaver, som kommunerne allerede nu bør prioritere for at være klar til implementeringen.

1. *Skab sammenhæng gennem borgerens mål:* Flere kommuner har allerede udviklet et systematisk samarbejde mellem myndighed og udfører omkring borgerens mål, hvor den daglige dokumen-

tation er knyttet til disse mål. Kommunerne har struktureret dokumentationen hos udfører og fastsættelsen af borgerens mål ud fra samme begreber, som anvendes i Voksenudredningsmetoden. Det har skabt bedre og mere brugbar dokumentation og en højere grad af fælles retning for borgerne.

2. *Prioriter hyppigere sagsopfølgning:* Kommuner, som prioriterer strukturerede opfølgninger på borgerens indsatser, har bedre mulighed for at synliggøre, hvorvidt borgere profiterer af de sociale indsatser. Det betyder et bedre match mellem borgerens behov og den rette indsats. Når kommunen opnår viden om, hvad der virker, er der bedre betingelser for at træffe afgørelser om mere eller mindre indgribende indsatser, og om de bør afsluttes.

Der er store gevinster at hente ved at prioritere de to opgaver, før en egentlig implementering af "Fælles Faglige Begreber" kan finde sted i 2020 og 2021. ■

"Fælles Faglige Begreber" består af 4 faser

2017	2018	2019	2020	2021
ANALYSE	UDVIKLING	TEST	IMPLEMENTERING	IMPLEMENTERING
UDVIKLING				

På www.kl.dk/ffb kan du læse mere om de fire faser og finde yderligere information om projektet.